

Raport podsumowujący działalność Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”

w grudniu 2022 roku

Działalność Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” obejmuje udzielanie informacji, porad prawnych oraz wsparcia emocjonalnego wszystkim dotkniętym problemem przemocy, osobom krzywdzonym i krzywdzącym, a także świadkom i tym, którzy pragną podzielić się swoimi wątpliwościami lub doświadczeniem z tego zakresu. Nasi konsultanci są codziennie do dyspozycji pod numerem infolinii 800-120-002. Prowadzą również Poradnię E-mailową, której zadaniem jest odpowiadanie na zapytania przedstawiane w formie listownej. Ponadto, w razie potrzeby specjaliści Pogotowia podejmują interwencje mające zapewnić - poprzez współpracę z odpowiednimi służbami i instytucjami - ochronę osób doznających przemocy. Poniższy raport przedstawia dane statystyczne podsumowujące działalność Pogotowia „Niebieska Linia” w grudniu 2022 roku. W kolejnych podrozdziałach opisana została kolejno aktywność w obrębie trzech różnych obszarów działalności Pogotowia: pracy infolinii telefonicznej, pracy Poradni E-mailowej, prowadzonych interwencji. Wszystkie przedstawione dane liczbowe dotyczą tylko analizowanego okresu. Interpretując je należy mieć na uwadze, że odzwierciedlają one to, co opisywali nasi rozmówcy.

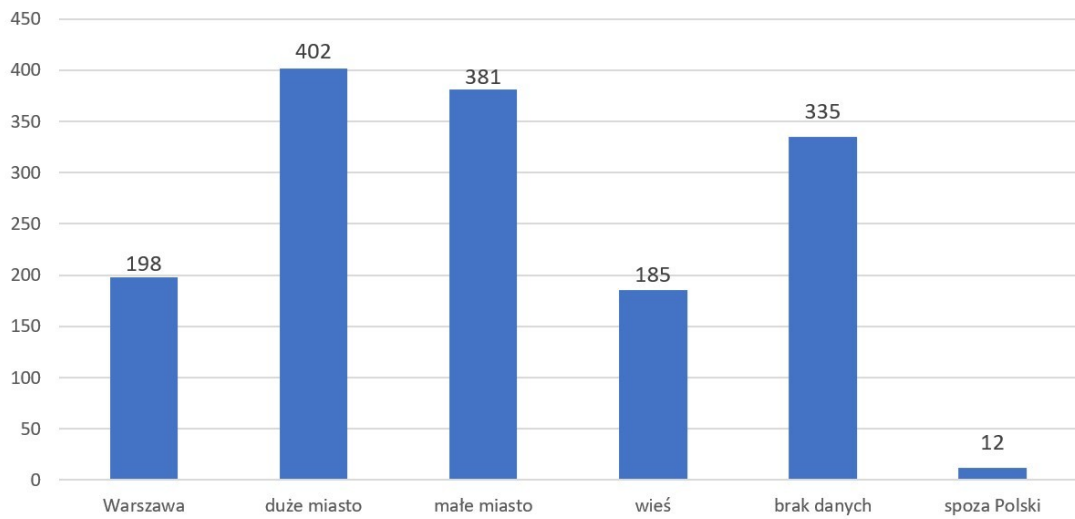
Ogólnopolski Telefon dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” 800-120-002

W grudniu 2022 roku dyżurujący w Pogotowiu „Niebieska Linia” przeprowadzili 1510 rozmów, większość z nich (1218 rozmów, 81% wszystkich rozmów) za pośrednictwem infolinii 800-120-002. Znalazły się jednak również osoby (108 telefonów, 7% wszystkich rozmów) zainteresowane kontaktem z prawnikiem (oczekującym w poniedziałkowe i wtorkowe wieczory pod numerem 22 666-28-50 oraz w środowy wieczór pod numerem 800-120-002).

W 1022 rozmów był to pierwszy kontakt dzwoniącego z naszą infolinią. Wśród telefonujących **zdecydowaną większość stanowiły kobiety (74%)**, jednak również mężczyźni nierzadko korzystali z możliwości uzyskania porady czy wsparcia. Numer infolinii wybierali **głównie dorośli**. W analizowanym okresie odebrano 15 połączeń od dzieci lub niepełnoletniej młodzieży (1,74% wszystkich rozmów).

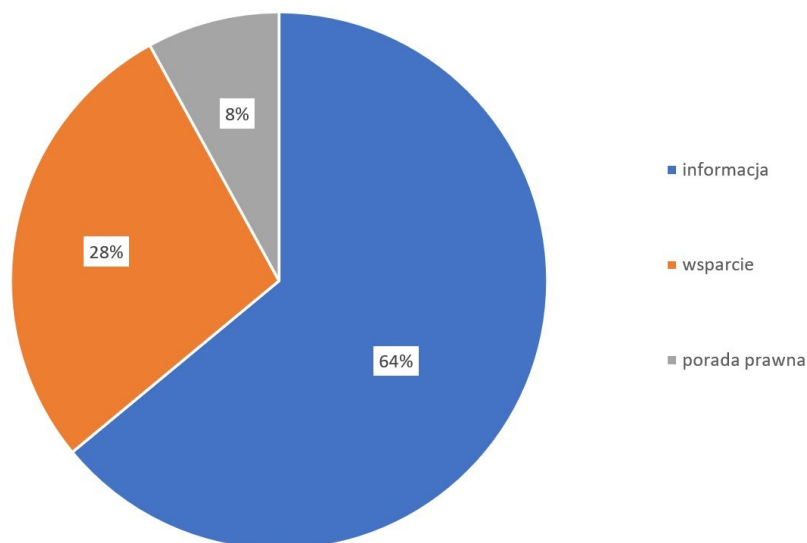
Pogotowie „Niebieska Linia” ma charakter ogólnopolski. W grudniu 2022 roku na infolinię **dzwoniono ze wszystkich regionów Polski**. Na tle innych województw, stosunkowo najwięcej telefonów nasi specjaliści odebrali od osób z Mazowsza (23%). Najmniej telefonów było z województwa opolskiego (1,34%). Połączenia wykonywano głównie z dużych i małych miast, niemały udział stanowili również mieszkańcy wsi (12% wszystkich odebranych połączeń).

Liczba rozmów w podziale na miejsce zamieszkania dzwoniącego

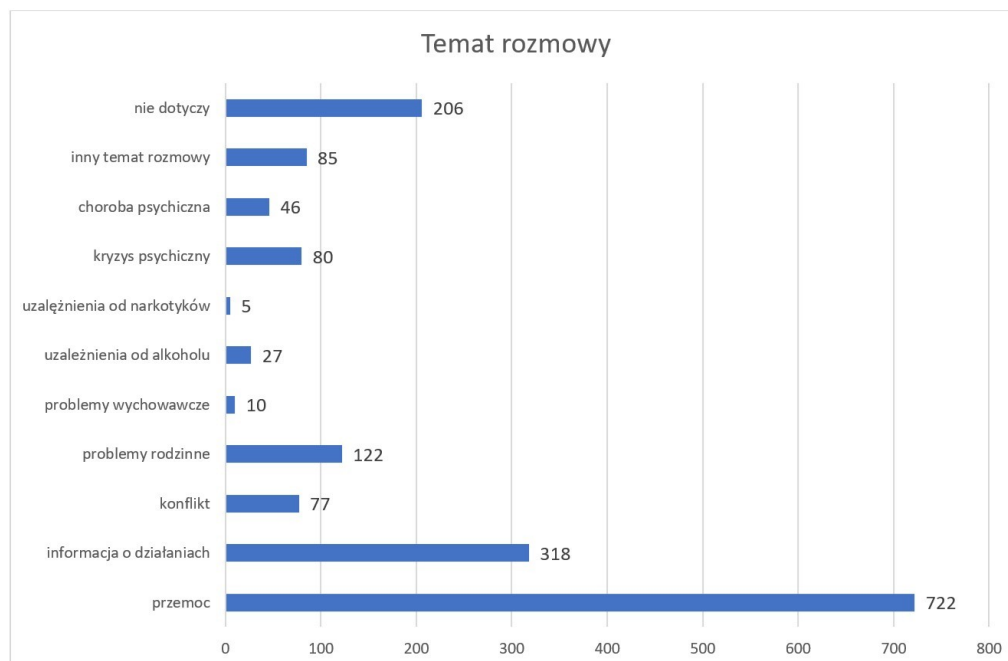

W zależności od zapotrzebowania osoby dzwoniącej specjaliści infolinii mogą udzielać informacji w zakresie swoich kompetencji, służyć wsparciem lub przekazywać wiedzę z zakresu profilaktyki przemocy. Warto również pamiętać o regularnych dyżurach prawników, po których poradę można się zgłosić. Jak wskazują statystyki w grudniu 2022 roku 64% rozmów miała charakter informacyjny, 28% zaś służyło przede wszystkim wsparciu emocjonalnemu. 8% telefonów koncentrowało się na poradach udzielanych przez prawników.

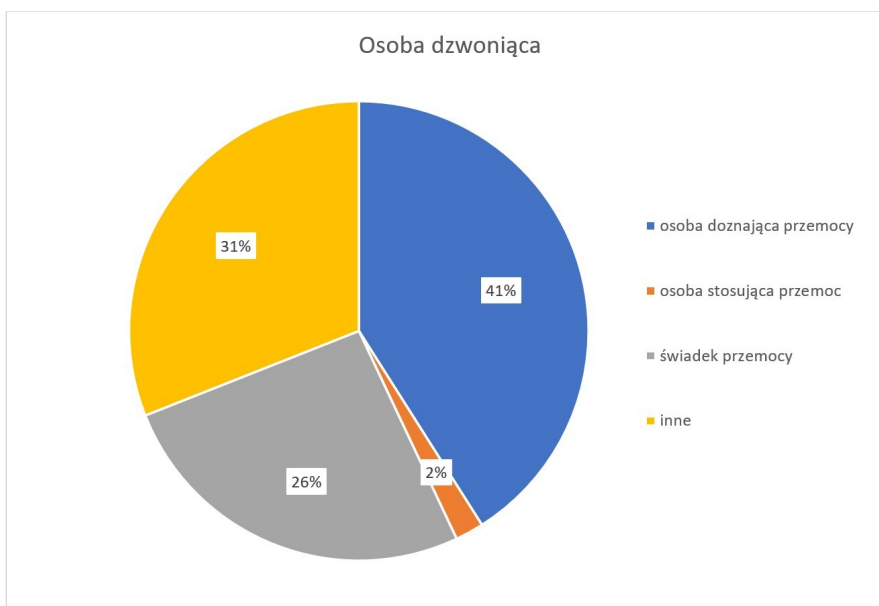
Charakter rozmowy

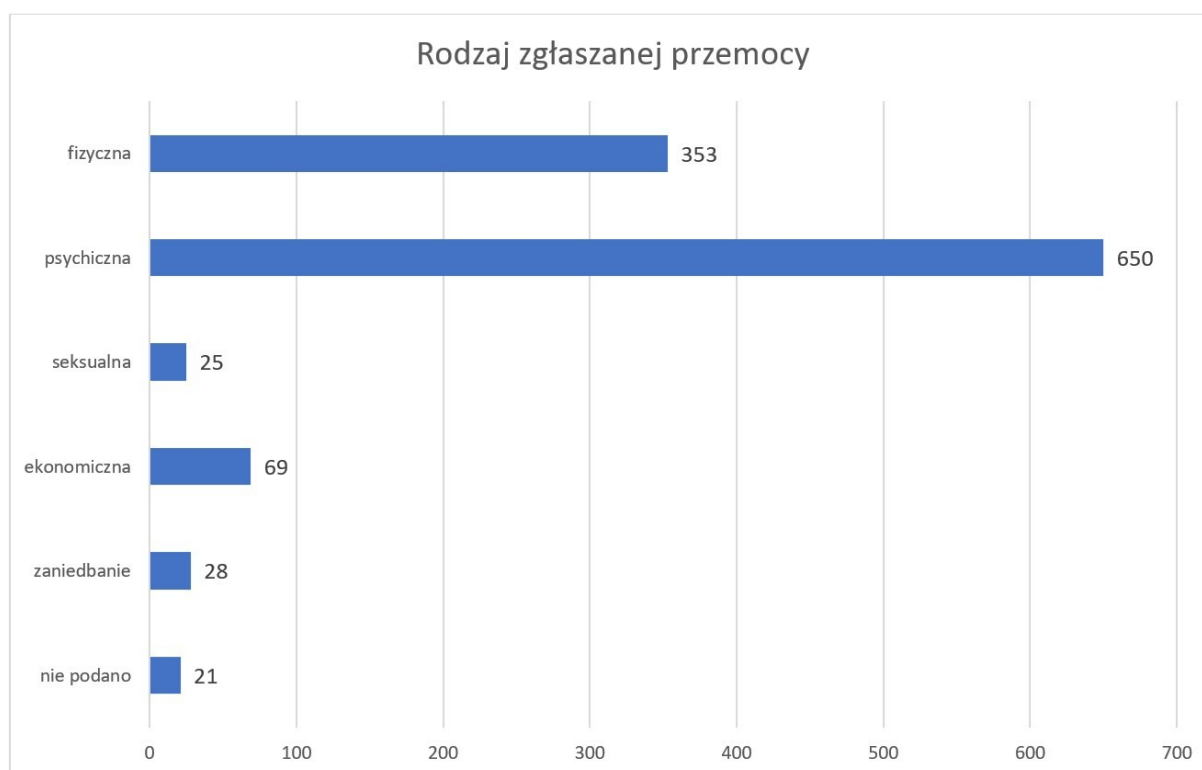
Informacje o możliwych do podjęciach działaniach, obok przemocy, stanowiły główne tematy przeprowadzonych konsultacji (specjaliści mają możliwość wyboru kilku opcji z zaproponowanej listy do oznaczenia każdej rozmowy).

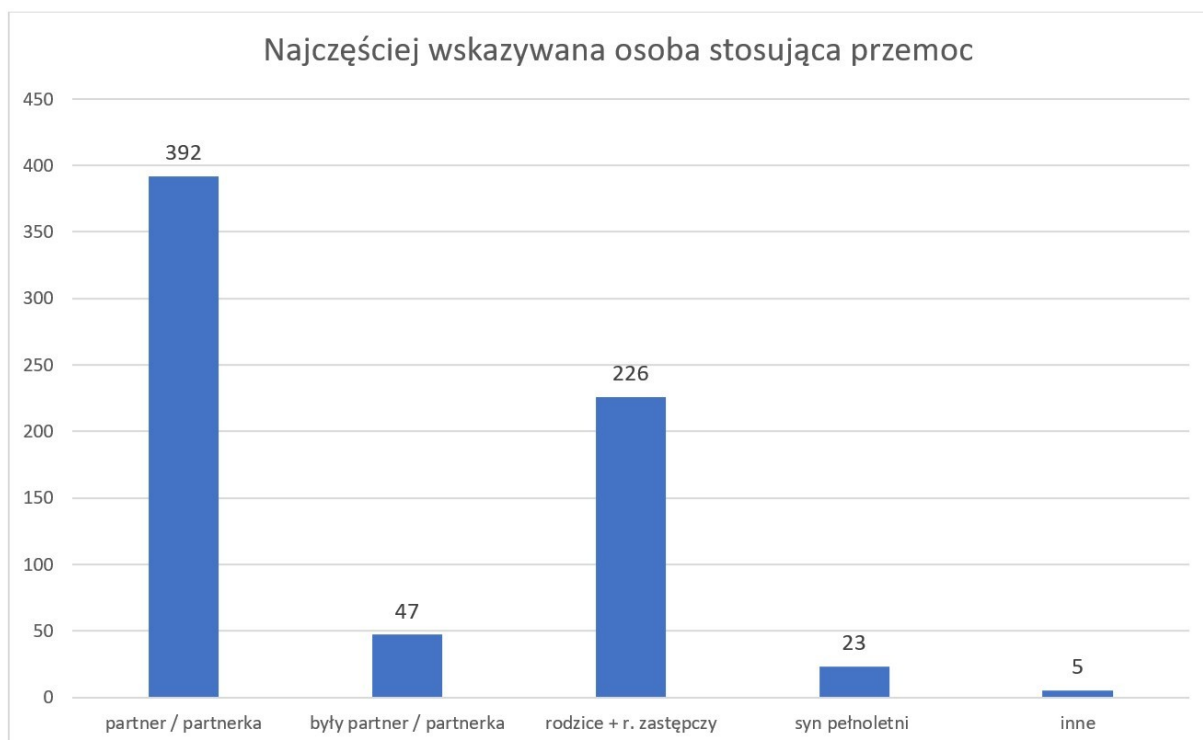
Konsultanci służą pomocą oraz radą osobom doznającym i stosującym przemoc, świadkom i wszystkim tym, którzy mają pytania lub wątpliwości dotyczące tego zjawiska. Chociaż najwięcej rozmów (41%) dyżurujący przeprowadzili z doznającymi przemocy, to jednak odebrali również 390 połączeń (26% wszystkich rozmów) od świadków. Telefony od osób krzywdzących w dalszym ciągu zdarzają się sporadycznie. W grudniu 2022 r. odnotowano ich 25 (ok. 2% wszystkich rozmów). Rozmówcy określani na wykresie jako „inni” to w większości osoby, które pośrednio poruszają temat przemocy. Wśród klientów wskazanych jako „inni”, pojawiają się m.in. tacy, którzy: w przeszłości doświadczyli przemocy i aktualnie zmagają się z jej skutkami; poruszają tematy związane z sytuacją konfliktową w rodzinie; zmagają się z uzależnieniem od alkoholu oraz współuzależnieniem. Ponadto osoby w kryzysie psychicznym oraz klienci, którzy w swoim doświadczeniu są np. represjonowani przez służby zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. W grudniu 2022 ta grupa klientów stanowiła 32% spośród dzwoniących.

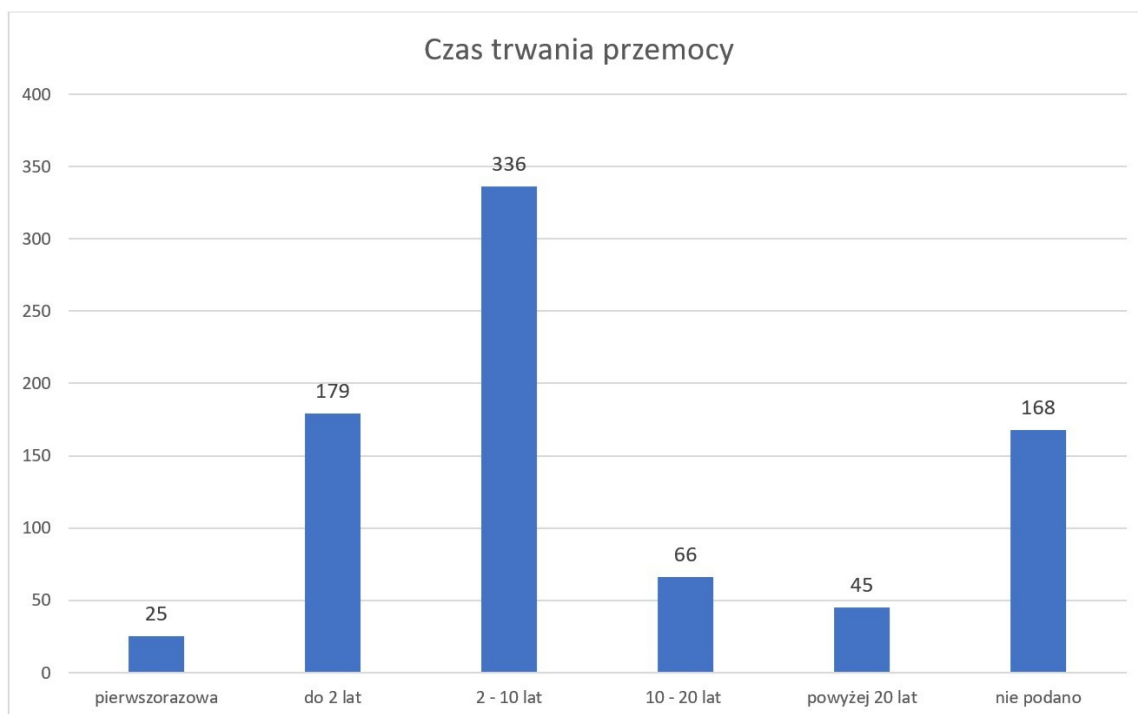
Należy zwrócić uwagę na fakt, że osoby zgłaszające przemoc rzadko mówią o tylko jednym jej rodzaju. Przemoc psychiczna towarzyszy w zasadzie każdej z pozostałych form. Zgłaszało ją w grudniu 650 osób (w tym 6 dzieci). Przemoc fizyczną zgłaszało 353 dzwoniących (w tym 4 dzieci). Odnotowano również niemały udział przemocy ekonomicznej oraz seksualnej.

Na podstawie danych zebranych w grudniu 2022 r. można stwierdzić, że w zdecydowanej większości przypadków zgłaszanych w Pogotowiu „Niebieska Linia” osobą krzywdzącą jest partner/ka (ok. 26% opisywanych przypadków). Dzwoniący nierzadko opisywali również sytuacje, w których osobami stosującymi przemoc byli rodzice.

Zróznicowany jest czas upływający od momentu doświadczenia po raz pierwszy lub zaobserwowania przemocy do chwili, gdy świadek lub osoba krzywdzona decyduje się na kontakt z Pogotowiem „Niebieska Linia”. Jak można odczytać z wykresu, w większości sytuacji czas ten możemy liczyć – niestety - w latach. W grudniu 2022 roku kontakt z naszymi konsultantami tylko sporadycznie podejmowany był już po pierwszym akcie przemocy.

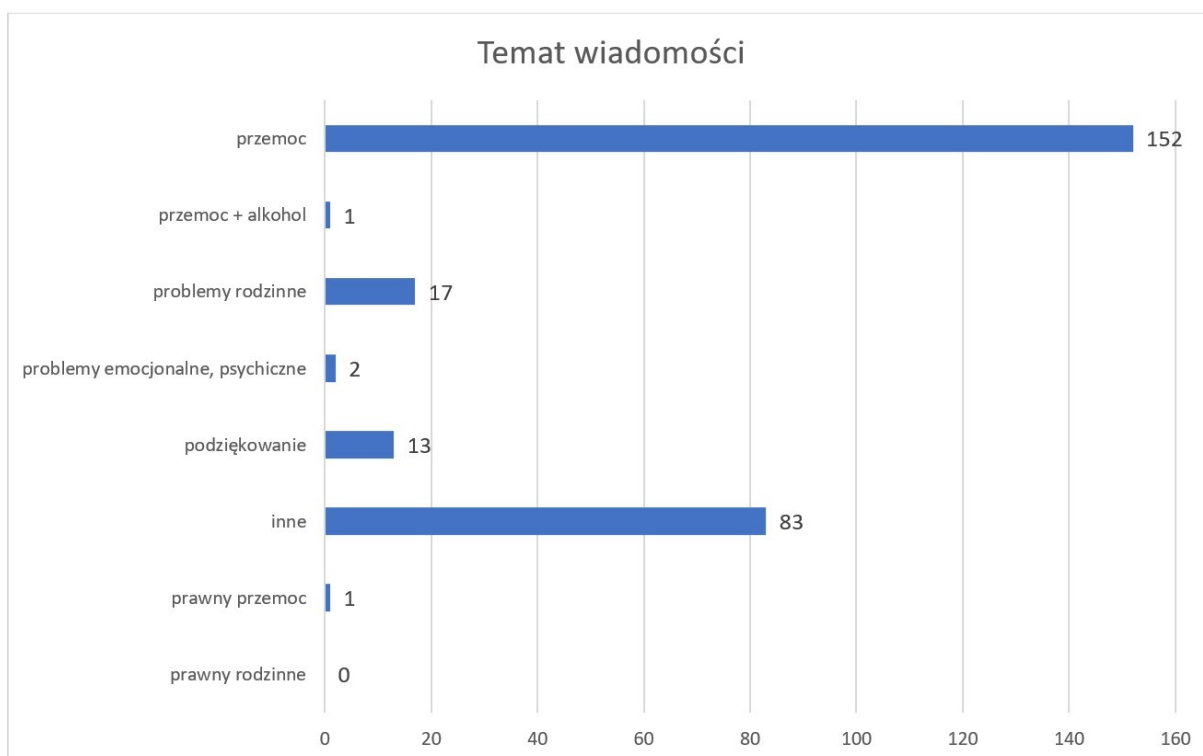
W 22% zgłaszanych przypadków osoba stosująca przemoc nadużywa alkoholu.

W grudniu 2022 roku konsultanci odebrali 15 połączeń od osób niepełnoletnich: 9 od dziewcząt, 6 od chłopców. 6 rozmów dotyczyło występowania przemocy.

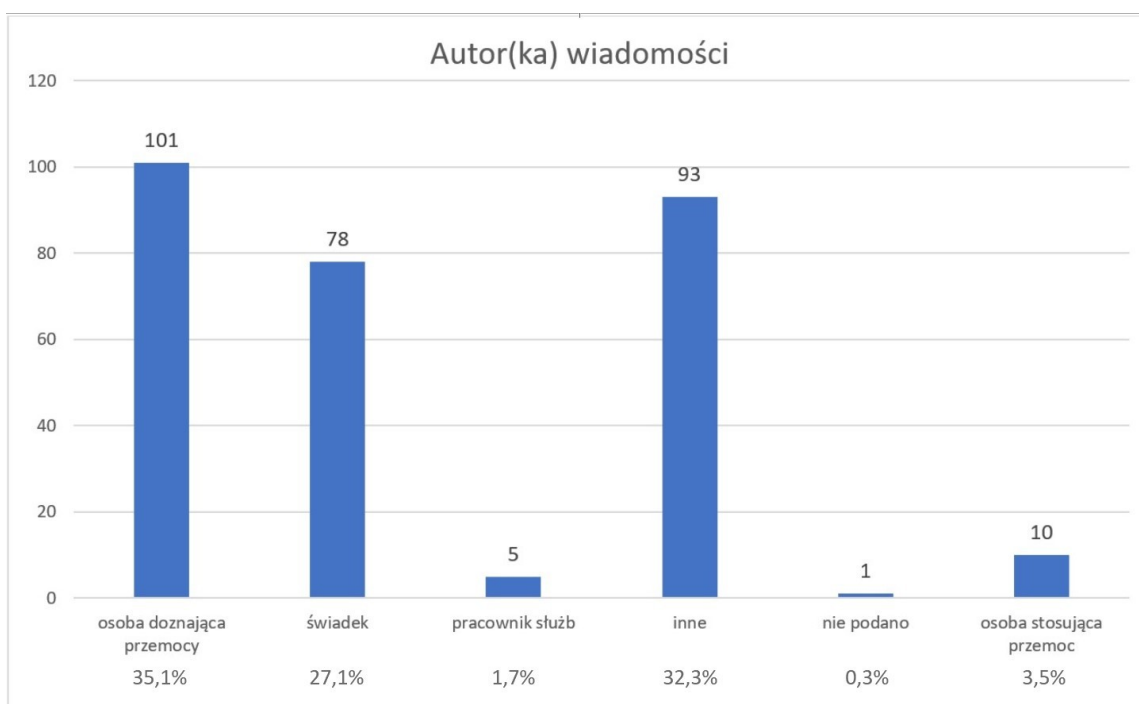
Poradnia E-mailowa

Pogotowie „Niebieska Linia” zachęca również do kontaktu drogą elektroniczną. Na adres Poradni E-mailowej można wysyłać wiadomości we wszystkich sprawach związanych z problematyką przemocy w rodzinie. Nasi konsultanci na bieżąco odpowiadają na listy osób, które z różnych przyczyn wolą napisać niż zadzwonić na infolinię.

W grudniu 2022 roku specjaliści odpisali na 280 maili nadesłanych przede wszystkim przez osoby dorosłe. Większość wiadomości napisały kobiety (197 wiadomości, 68% wszystkich grudniowych wiadomości). 59% wszystkich grudniowych wiadomości odbieranych przez konsultantów pochodziła od osób, które kontaktowały się z nami nie po raz pierwszy. Tematyka e-maili otrzymywanych w Poradni koncentrowała się przede wszystkim wokół zjawiska przemocy. Temat ten stanowił 75% wszystkich wiadomości w tym miesiącu (8% stanowiły wiadomości dotyczące przemocy i alkoholu). Nieliczne z nadesłanych listów poruszały kwestie związane ze sprawami rodzinnymi i prawnymi.

Autor(k)ami wiadomości były najczęściej osoby doznające przemocy (35% wszystkich wiadomości) oraz świadkowie (27%).

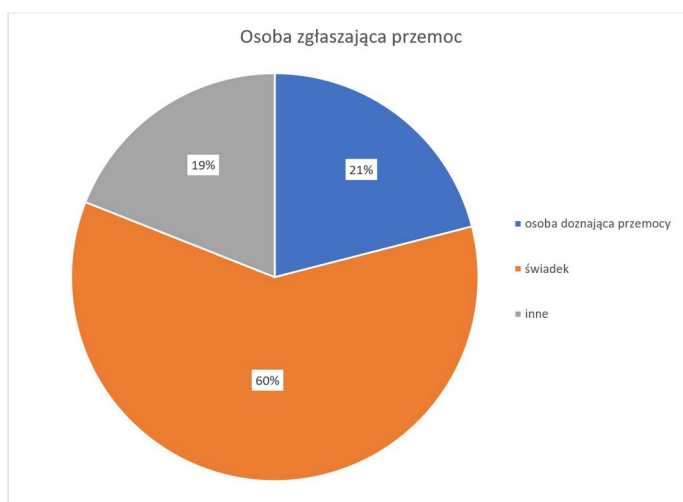

Prowadzone interwencje

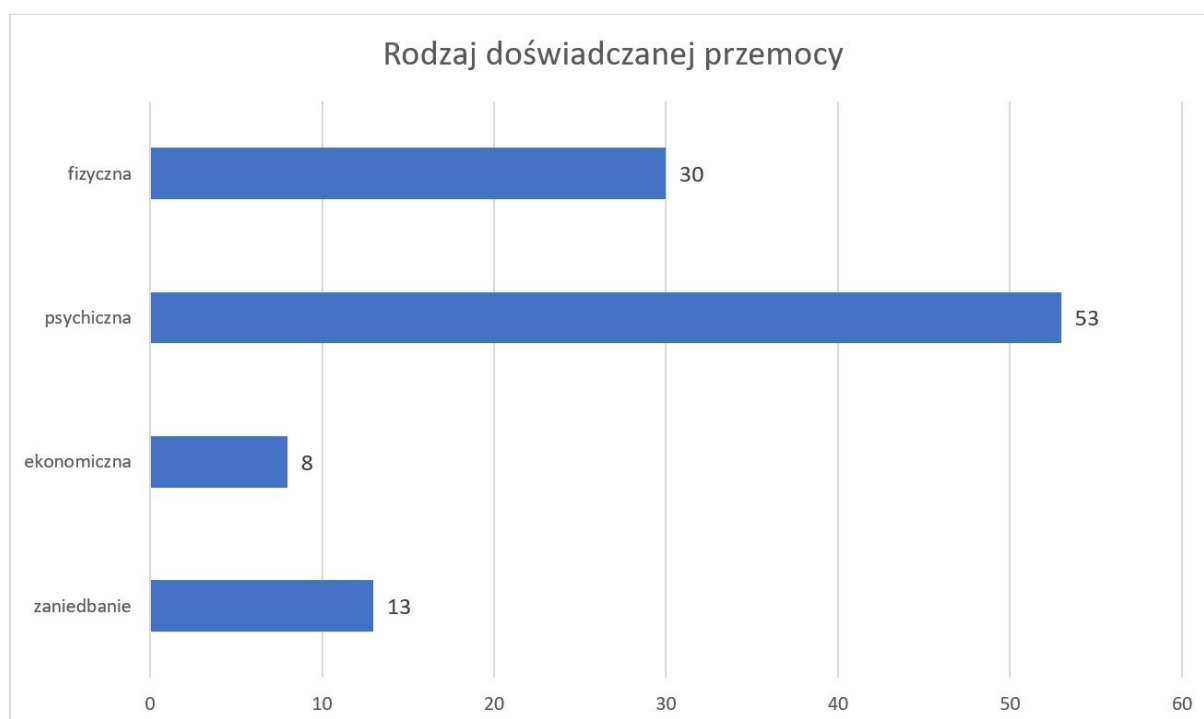
W grudniu 2022 roku specjaliści Pogotowia „Niebieska Linia” rozpoczęli 58 **nowych interwencji** w sprawach dotyczących przemocy w rodzinie. We wszystkich przypadkach miały one na celu udzielenie pomocy osobom doświadczającym przemocy (lub tym, co do których istnieje przypuszczenie, że jej doznają) poprzez kontakt z placówkami zajmującymi się przemocą w rodzinie na terenie zamieszkania pokrzywdzonego.

Potrzebę rozpoczęcia interwencji można zgłaszać telefonicznie, mailowo lub listownie. Większość naszych klientów (88%) w grudniu 2022 preferowało pierwszą z tych form kontaktu. Interwencje były podejmowane z inicjatywy osoby kontaktującej się z Pogotowiem „Niebieska Linia” (13%) lub po wspólnym rozważeniu tej możliwości z konsultantem (1,6%). W uzasadnionych przypadkach (np. gdy zagrożone jest czyjeś życie) interwencja jest również rozpoczynana w wyniku samodzielnie podjętej decyzji dyżurującego. W analizowanym okresie taka sytuacja miała miejsce 1 raz (1,8%).

Interwencja może zostać podjęta w wyniku zgłoszenia się osoby doznającej przemocy, jednak dużą rolę odgrywają również świadkowie. W grudniu 2022 roku większość interwencji była możliwa właśnie dzięki informacjom uzyskanym od członków rodziny, sąsiadów, znajomych. Zachęcamy do kontaktu osoby, które w swoim otoczeniu obserwują niepokojące sygnały.

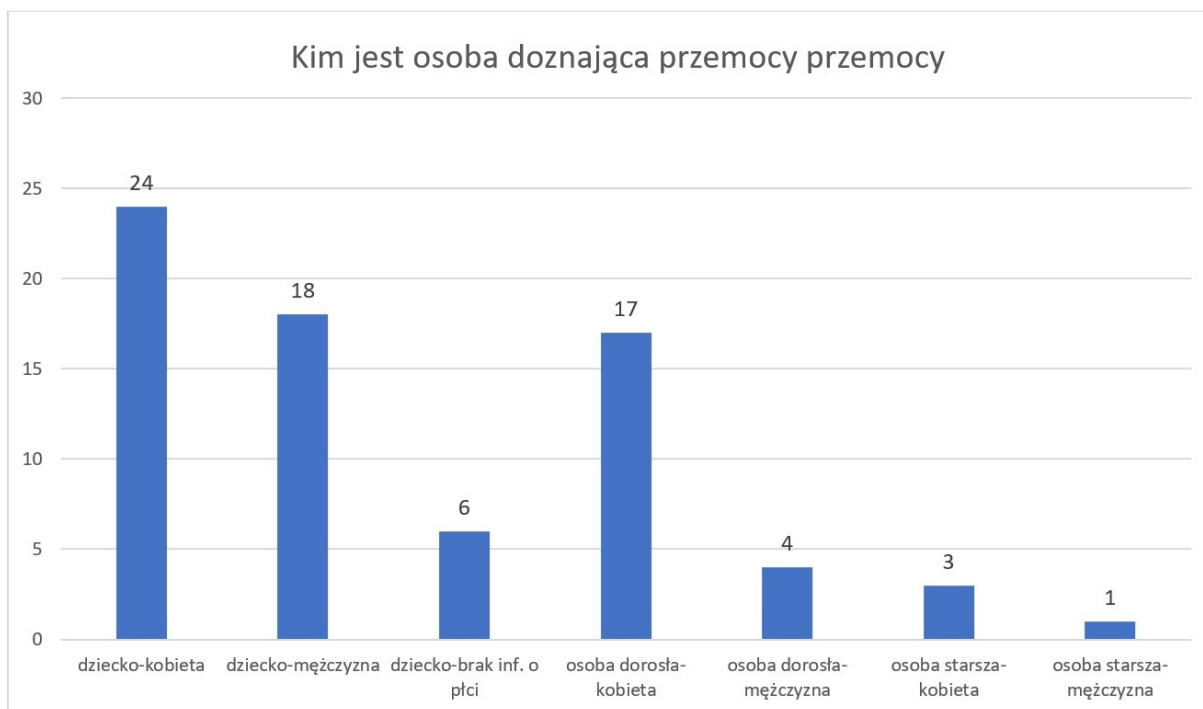

W grudniu 2022 r. Pogotowie „Niebieska Linia” podejmowało działania w sprawie pokrzywdzonych z terenu większości województw. Interwencje dotyczyły zazwyczaj więcej niż jednego rodzaju przemocy; przemocy psychicznej towarzyszyła najczęściej fizyczna, ekonomiczna lub zaniedbanie.

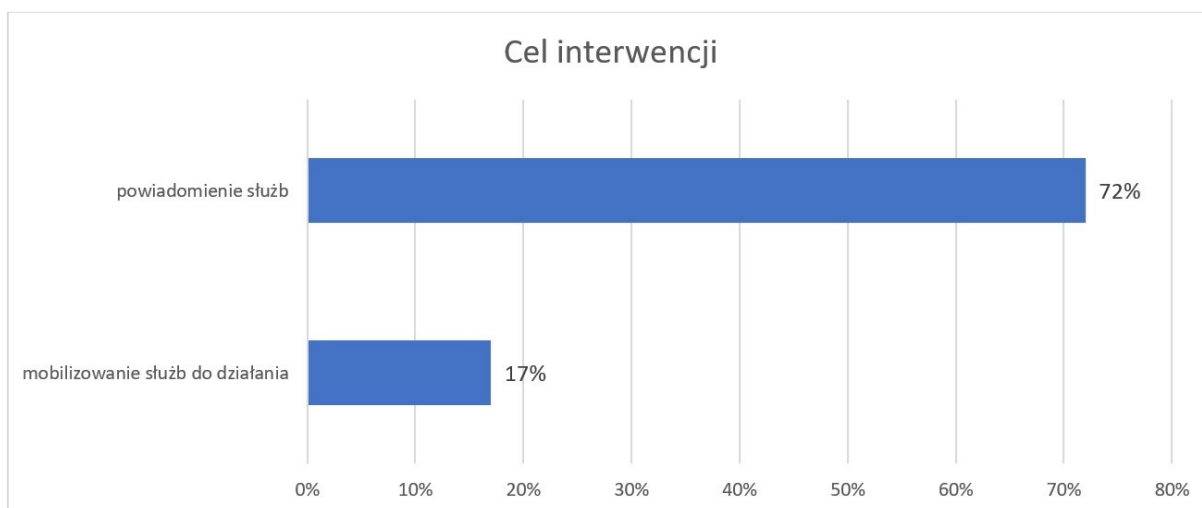

W rozpatrywanych sprawach osobami doświadczającymi przemocy były przeważnie dzieci. Spośród osób dorosłych interwencje podejmowano szczególnie często wobec krzywdzenia kobiet.

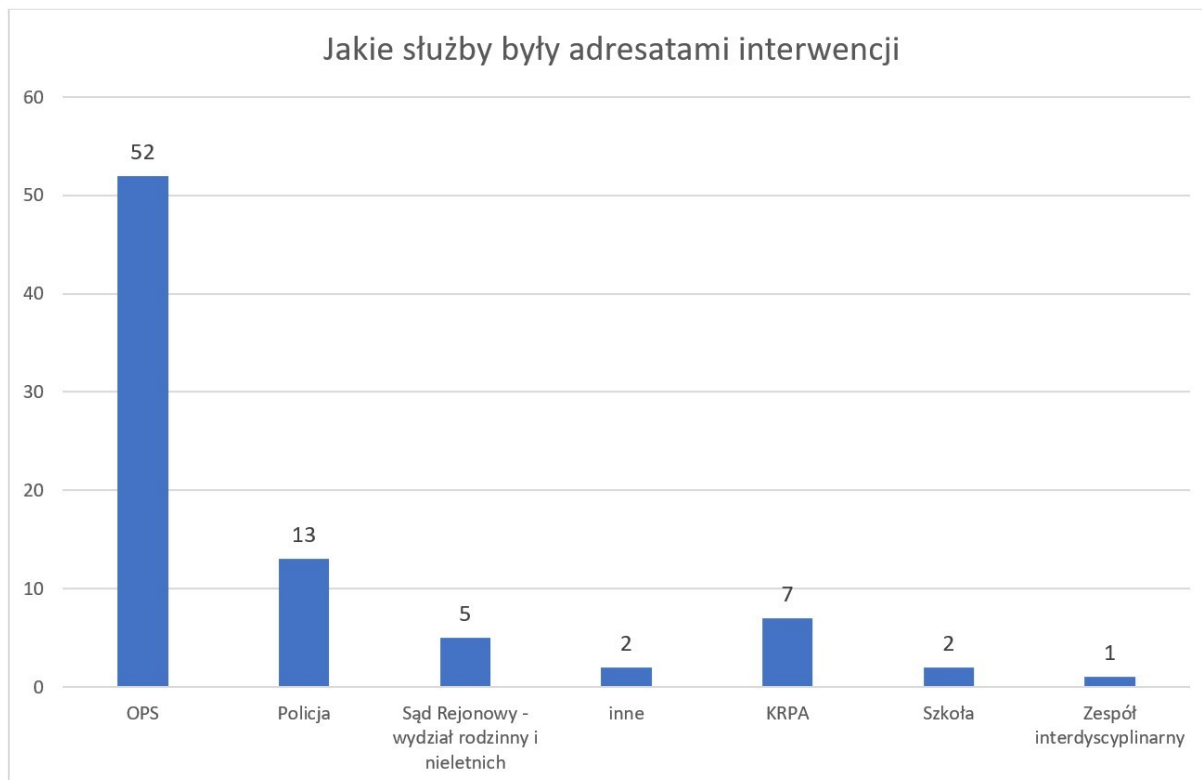

W zależności od konkretnej sytuacji Pogotowie „Niebieska Linia” stosuje zindywidualizowane procedury. Jak wynika z analizy zebranych w grudniu 2022 roku danych specjaliści Pogotowia „Niebieska Linia” w zdecydowanej większości przypadków podejmowali działania mające na celu powiadomienie służb o zaistniałej sytuacji oraz przekazanie im nowych informacji o sprawie. 17% interwencji koncentrowało się na doprowadzeniu do aktywniejszej postawy przedstawicieli miejscowych instytucji.

Konsultant każdorazowo podejmuje również decyzję odnośnie tego, z którymi służbami powinien się skontaktować w ramach danej interwencji. Jak wynika z wykresu, w większości wypadków powiadomiony został Ośrodek Pomocy Społecznej i Policja.

W zależności od sytuacji kontakt może być nawiązany z kilkoma instytucjami lub wielokrotnie z tą samą. Pewna część interwencji wymagała nawiązania współpracy z sądem rejonowym, szkołą oraz Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Pogotowie „Niebieska Linia” podejmuje interwencje szczególnie w przypadkach, w których osoba doznająca przemocy ma ograniczone możliwości samodzielnego poradzenia sobie w trudnej sytuacji z uwagi np. na niepełnosprawność lub zamieszkanie w miejscu izolowanym, gdzie trudno o naturalną sieć wsparcia. Wykres przedstawia odnotowaną w grudniu 2022 r. częstotliwość występowania różnych czynników zagrożenia wśród osób, w interesie których prowadzona była interwencja. Jak można zauważyć, podstawową okolicznością, która sprawiała, że potrzebna okazywała się pomoc z zewnątrz była powtarzalność przemocy i wiek osoby jej doznającej. Zarówno osoby starsze, jak i dzieci nie są na tyle samodzielne, aby własnymi siłami uporać się z problemem. Niepokojącym sygnałem skłaniającym do podjęcia działań było też nadużywanie alkoholu przez osobę stosującą przemoc.

Rodzaje czynników zagrożenia

